

Imamoera's propagandastaf was het die in de tweede helft van maart '42 op Java met een grote actie begon welke de bedoeling had, bij de bevolkingsgroepen op Java, de Indische Nederlanders inclusief (slechts de uit Nederland afkomstige Nederlanders werden uitgezonderd), het besef te wekken dat zij Aziaten waren en Japans leiderschap dienden te aanvaarden. Die actie was een denkbeeld van een van de actiefste Japanse propagandisten, Hitosji Sjimizoe, die, zo schreef hij in zijn herinneringen, 'sinds lang het denkbeeld had gekoesterd dat op Indonesische bodem een geestelijke beweging ter voorlichting van het volk welke men 'de Aziatische beweging' zou kunnen noemen, tot ontwikkeling kon worden gebracht.'¹ Sjimizoe begreep (wellicht in aansluiting op de Britse en de Duitse V-acties welke in Europa in mei resp. juli '41 van start waren gegaan) dat zijn speciale propaganda-actie behoefte had aan simpele symbolen. Driemaal de letter A koos hij er voor uit, *AAA* dus, en die drie A's betekenden dat Japan *Asia tjahaja*, *Asia pelindoeng* en *Asia penimpin* was: het Licht van Azië, de Beschermmer van Azië en de Leider van Azië. Het nodige geld voor zijn actie verkreeg hij van Indisch-Chinese groot-handelaren en fabrikanten, die in ruil voor hun giften op steun van de bezetter rekenden, en teneinde grote aantallen Indonesiërs bij die actie in te schakelen, richtte hij er een bestuur voor op, dat uit Indonesische politieke voormannen bestond. Als vanzelf kwam hij terecht bij de *Parindra* die niet deelgenomen had aan de mislukte poging om een Indonesisch kabinet te vormen, maar zelfs uit de rijen van deze groepering kon hij slechts figuren aantrekken die niet op het eerste plan hadden gestaan; voorzitter van het bestuur werd de loco-burgemeester van Buitenzorg, *Raden* mr. Samsjoedin, die in '40 lid van de Volksraad was geworden, en naast deze en andere *Parindra*-aanhangers werden slechts enkele vooraanstaanden van de *Pasoendan* lid van het *AAA*-bestuur. Hatta weigerde er in plaats te nemen.

Van de drie leuzen van die actie werd de derde: 'Japan de Leider van Azië', door de Japanners de belangrijkste geacht. De derde A diende iets boven de andere twee geschreven te worden en weerklonken de leuzen in de radio (hetgeen veelvuldig het geval was), dan volgde op de eerste twee zesmaal handgeklap maar op de derde zevenmaal: een verwijzing naar het geroep van de Indonesische *tokkeh* (een soort hagedis) dat, als het zevenmaal weerklonk, geluk heette te brengen aan wie het hoorde.

Spoedig werden optochten georganiseerd waar *AAA*-spandoeken werden meegedragen. Menigmaal waren dan door de er aan deelnemende

¹ Aangehaald in Nisjijima, V, p. 273.